

RAPORT

**Privind implementarea Programului de suport
bugetar pentru reforma Poliției în 2019**

2020

CUPRINS:

1.	<u>INTRODUCERE.....</u>	2
2.	<u>FINANTAREA REFORMEI POLITIEI.....</u>	3
3.	<u>CONDITIILE DE DEBURSARE.....</u>	5
4.	<u>OBIECTIVUL A.1.1 Consolidarea capacităților în domeniul managementului resurselor umane.....</u>	6
5.	<u>OBIECTIVUL A.1.2 Creșterea participării femeilor în Poliție</u>	7
6.	<u>OBIECTIVUL A.1.3 Îmbunătățirea capacităților de pregătire inițială și continuă, cu accent pe drepturile omului, tehnici moderne de management și anti-corupție a Suportului Bugetar pentru Reforma Poliției.....</u>	7
7.	<u>OBICTIVUL A.2.1: Reducerea relelor tratamente.....</u>	8
8.	<u>OBIECTIVUL A. 3.1 Combaterea criminalității organizate....</u>	11
9.	<u>OBIECTIVUL A. 4.1 Activitatea polițienească comunitară....</u>	13
10.	<u>OBIECTIVUL A.4.2 Asigurarea unui sistem de comunicații fiabil și eficient pentru scopuri operaționale în cadrul Poliției.....</u>	14
11.	<u>OBIECTIVUL A. 4.3 Consolidarea capacităților de reacție rapidă a Poliției.....</u>	15
12.	<u>OBIECTIVUL A. 5.1 Prevenirea și combaterea comportamentului corupt.....</u>	16
13.	<u>GESTIONAREA RESURSELOR FINANCIARE.....</u>	18
14.	<u>IMPACT.....</u>	19
15.	<u>RISCURI.....</u>	21
16.	<u>PRIORITĂȚI PENTRU ANUL 2020.....</u>	24
17.	<u>CONCLUZII.....</u>	24

I. INTRODUCERE

Reforma poliției este un proces de durată, care a fost inițiat în Republica Moldova anterior aprobării Strategiei de dezvoltare a Poliției (SDP) pentru anii 2016

– 2020. Totuși, Strategia asigură nu numai continuitatea procesului de reformare, ci și reprezintă o aliniere a acțiunilor planificate la prevederile Acordului de Asociere Uniunea Europeană – Republica Moldova.

Strategia de dezvoltare a Poliției (SDP) pentru anii 2016 – 2020 și Planul de acțiuni privind implementarea acesteia au fost aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 587 la 12.05.2016.

Obiectivele generale ale Strategiei sunt:

1. Consolidarea responsabilității, eficienței, transparenței și profesionalismului Poliției.

2. Aplicarea echitabilă, eficientă și eficace a legislației bazate pe drepturile omului în activitatea Poliției.

3. Consolidarea capacităților Poliției de combatere a crimei organizate, traficului de ființe umane, criminalității cibernetice, violenței, inclusiv infracțiunilor din motive de gen, drogurilor și contrabandei cu armament, falsificarea și spălarea a banilor.

4. Crearea unui serviciu polițienesc modern, în conformitate cu cele mai bune standarde și practici ale Uniunii Europene și internaționale, în măsură să răspundă proactiv și în mod egal la nevoile cetățenilor și ale societății în ansamblu.

5. Promovarea și implementarea principiului toleranță zero față de corupție, discriminare și rele tratamente în activitatea Poliției.

Potrivit SDP, obiectivele 1 și 2 asigură accesul la servicii polițienești de calitate. Obiectivele 3 și 4 urmărește să asigure capacități sporite ale Poliției în combaterea criminalității și asigurarea securității publice, iar obiectivul 5 urmărește să asigure transparența și integritatea.

Ulterior, în decembrie 2016, Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană au semnat Acordul de finanțare – Contractul de reformă „Suportul pentru reforma Poliției” nr. CRIS: ENI/2015/038-144 în valoare de 57 mil. de euro.

Obiectivul general al Contractului de reformă a Sectorului „Suportul pentru reforma Poliției” (Programul pentru suport bugetar) este să asiste Guvernul Republicii Moldova în asigurarea statului de drept, consolidarea ordinii și securității publice, combaterea crimelor organizate și protecția drepturilor omului prin dezvoltarea unei poliții transparente, eficiente, responsabile și accesibile.

Obiectivele specifice ale Programului pentru suport bugetar sunt similare dar nu identice cu obiectivele generale ale Strategiei de Dezvoltare a Poliției.

Analiza comparativă a Planului de acțiuni pentru implementarea SDP și Matricea de Politici pentru implementarea Programului de suport bugetar, denotă

următoarele:

1) Acțiunile prevăzute de Matricea de Politici, respectiv, și finanțarea acordată de Uniunea Europeană acoperă doar o parte din acțiunile prevăzute de Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de Dezvoltare a Poliției.

2) Pentru unele activități sunt prevăzute diferite termene de realizare (de exemplu, timpul mediu de reacționare la apelurile de urgență ale cetățenilor redus până la 15 minute, elaborarea Ghidului carierei polițistului).

3) Indicatorii de progres din Matricea de Politici sunt mult mai specifici și mai măsurabili decât cei din Planul de acțiuni pentru implementarea SDP.

De la începutul implementării Strategiei de dezvoltare a Poliției și ulterior a Sportului bugetar pentru reforma Poliției, în prezent ne aflăm la a 4 formulă de implementarea a suportului bugetar (Ordinul MAI nr. 128 din 10.04.2018 „Cu privire la coordonarea unitară a reformei Poliției”).

Prin acest ordin, la nivelul MAI au fost instituite 10 proiecte care corespund obiectivelor specifice prevăzute Matricea de politici, parte integrantă a Acordului de finanțare, 5 proiecte din acestea fiind gestionate de către echipele de proiect din cadrul IGP.

II. FINANȚAREA REFORMEI POLIȚIEI

Potrivit capitolului nr. V "Implementarea Strategiei" al Strategiei de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016 – 2020, secțiunea 5.4 "Finanțarea Strategiei", costurile aferente implementării Strategiei urmează a fi finanțate de către Uniunea Europeană, în baza unui Acord de finanțare încheiat între Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană. În acest context, Guvernul urmează să aloce anual sumele necesare pentru realizarea obiectivelor asumate în anul respectiv, urmând ca după evaluarea îndeplinirii acestora și proporțional cu gradul de realizare, sumele să fie debursate de către Uniunea Europeană prin intermediul instrumentului financiar al politicii de vecinătate.

La fel, documentul mai stabilește că, sumele prevăzute pentru implementarea fiecărui obiectiv din Strategie vor fi corelate cu prevederile Cadrului bugetar pe termen mediu pentru perioada corespunzătoare, ceea ce presupune planificarea și alocarea resurselor financiare în cuantumul estimărilor incluse în acest document.

Astfel, poate fi observat faptul că pentru îndeplinirea intransigentă a obiectivelor stabilite în Strategie, a fost estimat un buget total de 957.898,8 mii cu alocarea, pe ani, a resurselor financiare necesare după cum a fost stabilit în Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei: 2017 - 226800,0 mii lei; 2018 - 277911,64 mii lei, 2019 - 277911,64 mii lei și 2020 - 160996,24 mii lei.

Totuși, de către Ministerul Finanțelor, pentru anul 2017 au fost alocate resurse financiare în cuantumul de 161.700.000, iar pentru anii 2018 - 2020, în cuantumul de 177.560.800, pentru fiecare an în parte. Pentru anul 2021, la fel este planificată

alocarea resurselor financiare în mărime de 94,0 mln lei, date ce ar putea suporta anumite modificări.

Totodată, în conformitate cu prevederile Acordului de finanțare, bugetul prevăzut pentru implementarea obiectivelor este de 57 mln. euro, din care 51 mln. euro dedicate pentru contractual de reformă iar 6 mln. euro, suport complementar (Proiect Twinning; Asistență tehnică, Evaluare și audit; Proiecte de suport).

Acest buget indicativ de 51 mln. Euro sunt repartizate pentru anumite livrabile:

- 10 mln. euro pentru construcția CIPAL (Centru integrat de pregătire pentru aplicarea legii);

- 7 mln. euro pentru construcția rețelei Tetra;

- 8 mln. euro pentru reforma carabinierilor;

Prin urmare, pentru realizarea tuturor criteriilor de performanță, dedicate nemijlocit pentru Poliție, sunt prevăzute 26 mln. euro.

Alocarea resurselor financiare de MF până în prezent și planificarea alocării acestora pentru perioada imediat următoare, poate fi observată în anexă:

**RESURSE ALOCATE / PLANIFICATE DE MINISTERUL FINANTELOR
PENTRU IMPLEMENTAREA SUPTULUI BUGETAR*1**

Tranșe	Alocat 2017 (mii lei)	Alocat 2018 (mii lei)	Alocat 2019 (mii lei)	Alocat 2020 (mii lei)	Calcul estimativ Alocații 2021 (mii lei)	Verificare (mii lei)
TOTAL	161,700.00	177,560.8	119,560.8	177,560.8	151,320.8	777,703.20
Poliție	148,293.6	100,610.82	87,757.70	73,987.2	31,320.6	441,969.92
Indicator A.1.3 CIPAL	7,440.0	8,891.08	2,000.0	60,000.0	120,000.0	198,331.08
Indicator A.4.2 TETRA	5,966.4	68,058.9	29,803.1	33,573.6	0.00	137,402.00

Potrivit analizei efectuate la situația din 31.12.2019, pentru anul 2021, MF urmează să planifice și să aloce mijloace financiare în mărime de 151.320,8 mii lei.

Conform scrisorii delegației UE din octombrie 2019, Comisia europeană a debursat 3 tranșe, una fixă, în valoare de 7mln euro și 2 tranșe variabile: de 7,75 mln. Euro (2017) și 6,85 mln. Euro (2018).

Debursarea a fost realizată în baza concluziilor formulate de reprezentanții misiunii de evaluare din luna aprilie 2019.

Nu au fost apreciate drept realizate 100%:

a) activitatea de transformare graduală a ofițerilor în subofițeri;

¹ Tabelul nu include resursele financiare planificate pentru reforma carabinierilor.

b) crearea și operaționalizarea structurii de prevenire a corupției, informația prezentată nu a fost suficient de credibilă raportată la nr. total de angajați ai poliției;

III. CONDIȚIILE DE DEBURSARE

Conform contractului de finanțare RM-UE, pentru debursarea resurselor financiare urmează a fi întrunite 2 condiții:

I. Condițiile generale pentru eliberarea tranșelor.

- a) Aceasta presupune progrese satisfăcătoare în **implementarea Strategiei de reformă a poliției naționale (2016-2020), a Planului de acțiuni aferent**, realizarea obiectivelor și indicatorilor stabiliți, credibilitate în fața populației și relevanța și consecvența activităților.
- b) Implementarea unei politici macroeconomice orientate spre stabilitate credibilă;
- c) Progres satisfăcător în implementarea programului care va îmbunătăți managementului finanțelor publice;
- d) Progres satisfăcător în ceea ce privește disponibilitatea publică în timp util a informațiilor bugetare cuprinzătoare și clare.

II. Condițiile specifice de pentru efectuarea plăților constă în implementarea Matricei de politici, ce presupune:

- a. **Realizarea indicatorilor** de produs (*5 direcții regionale operaționale; 90 sectoare, 15 izolatoare, 100 încăperi, 30 autolaboratoare, 25 autospeciale pentru deținuți*), cumulativ cu
- b. **Realizarea Planurilor dedicate** pe fiecare componentă în parte, conform indicatorilor și calendarului de implementare stabiliți, aprobate în perioada anilor 2017 – 2018:
 - Planul privind reducerea rețelilor tratamente, abuzului și discriminării față de persoanele aflate în custodia Poliției (HG748/2017);
 - Planul de acțiuni privind implementarea Activității polițienești comunitare(HG100/2018);
 - Planul privind rolul femeilor în Poliție (Ord IGP 521/2017);
 - Îmbunătățirea capacităților de pregătire CIPAL (HG53/2018);
 - Planul privind lupta împotriva criminalității organizate (Ord. MAI 219/2017);
 - Planul de implementare a rețelei de comunicații în standard TETRA (Ord MAI 401/2017);
 - Conceptul privind funcționarea sistemului integrat de gestionare a apelurilor de urgență (Ord MAI nr.351/2017);
 - Planul de acțiuni privind prevenirea și combaterea corupției în cadrul IGP (Ord MAI nr. 387/2017));

Cele mai importante realizări sunt expuse mai jos:

IV. Obiectivul A.1.1. Consolidarea capacităților în domeniul managementului resurselor umane”

1. Prin ordinul MAI nr. 646 din 09 octombrie 2019 a fost aprobat Manualul unic de management resurse umane. Manualul cuprinde 5 capitole: Planificarea necesarului de resurse umane; Procesul de administrare al resurselor umane, Managementul performanței, Dezvoltarea resurselor umane și Asigurarea socială, motivarea personalului și atribuțiile resurselor umane.

Fezabilitatea elaborării Manualului a fost dedusă din necesitatea instituțională de a unifica multitudinea actelor normative existente pe această dimensiune, pentru a fi un instrument util și practic, aflat la îndemâna funcționarilor din cadrul unităților de resurse umane. Manualul este plasat pe pagina web http://www.politia.md/sites/default/files/manual_mru_2019.pdf.

2. Pentru informarea angajaților Poliției cu prevederile și conținutul Manualului, a fost emisă Dispoziția Inspectoratului General al Poliției nr. 605 din 22.11.2019 cu privire la organizarea seminarului cu tematica „Manualul unic de management resurse umane”, pentru a spori capacitățile și competențele angajaților Serviciilor resurse umane. În conformitate cu prevederile acestei dispoziții au fost organizate două sesiuni de instruire pentru angajații delegați din cadrul serviciilor resurse umane (*100 de angajați dintre care 65 femei și 35 bărbați*) ceea ce a oferit posibilitatea unei instruirii interactive, bazate pe analiza cadrului legislativ și normativ și aplicarea procedurilor de personal.

3. A fost elaborat Raportul prealabil al misiunii de inspecție care a fost plasat public pe pagina web oficială a Poliției http://politia.md/sites/default/files/raport_de_progres_mru_2019_ro.pdf. Misiunea propriu zisă, de inspecție, este planificată la finele lunii februarie 2020, fiind emisă în acest sens Dispoziția IGP nr. 46 din 31.01.2020.

4. În perioada a 12 luni 2019 dinamica ponderii subofițerilor este de 3,53%, numărul posturilor ocupate de subofițeri constituind 3419 unități (sau 38,39% din numărul total al funcțiilor polițienești). La finele anului 2018 numărul funcțiilor de subofițeri constituia 3221 (34,95%).

Potrivit Matricei de politici, la finele anului 2020 această cifră urmează să atingă o cotă de 60,0%, deficitul posturilor de subofițeri fiind de 25,05%.

5. În contextul implementării Viziunii de inversare a piramidei posturilor și de administrare eficientă a riscurilor legate de realizarea obiectivului privind creșterea progresivă a ponderii subofițerilor în cadrul Poliției, prin Legea nr. 228 din 01.11.2018, intrată în vigoare la 7 ianuarie 2019, a fost completată [Legea nr.288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne](#) cu un nou articol 12¹ "Accederea în funcție în legătură cu schimbarea categoriei postului" ce stabilește condițiile de accedere în funcții a funcționarilor publici cu statut special în legătură cu reducerea funcțiilor din

categoria corpului de ofițeri și transferul acestora în categoria corpului de subofițeri, cu păstrarea tuturor drepturilor și garanțiilor, inclusiv salariale, acumulate anterior.

V. Obiectivul A.1.2. Creșterea participării femeilor în Poliție

1. Conform datelor statistice, la finele anului 2019, numărul de femei angajate în Poliție este de 1772 (21,31%), inclusiv femeile care se află în concediu de îngrijire a copilului (2,38%), ce prevalează nivelul în dinamică potrivit indicatorului de progres stabilit pentru 2019(18%), iar numărul femeilor ofițeri constituie – 21,73%, dintre care în concediu de îngrijire a copilului 2,85%. Prin urmare, criteriul de performanță stabilit în Matricea de politici pentru anul 2020, de minim 15% din ofițeri sunt femei în Poliție, este realizat complet.

2. În 2019 numărul femeilor promovate la funcții de conducere este 102 (adică 10,94% din numărul total de funcții de conducere ocupate 932). În Poliția RM, din totalul polițiștilor, ponderea femeilor polițiște este de 18,94 %, iar a bărbaților de 81,06% (inclusiv cu numărul femeilor și bărbaților care se află în concediul de îngrijire a copilului).

În 2019 numărul femeilor promovate la funcții de conducere este 102 (adică 10,94% din numărul total de funcții de conducere ocupate 932). La sfârșitul anului 2018 această cifră era de 94.

3. Opinia Asociației Femeilor din Poliție a parvenit în adresa IGP la 30.12.2019. Aceasta este făcută publică pe pagina web a MAI și Poliției și poate fi vizualizată la adresa http://www.politia.md/sites/default/files/aviz_afp_2019.pdf.

VI. Obiectivul A.1.3. Îmbunătățirea capacităților de pregătire inițială și continuă, cu accent pe drepturile omului, tehnici moderne de management și anti-corupție a Suportului Bugetar pentru Reforma Poliției

1. A fost realizat Raportul de progres privind implementarea Planului de acțiuni pentru anii 2018-2021 privind constituirea Centrului integrat de pregătire pentru aplicarea legii al MAI, aprobat prin HG nr. 53 din 17.01.2018, care a fost prezentat în adresa Cancelariei de stat (nr.46/468 din 06.02.2020). Raportul, varianta română, este făcut public pe pagina web oficială a Poliției: http://www.politia.md/sites/default/files/raport_de_progres_cipal_2019_ro.pdf.

2. Prin Ordinul MAI nr. 100 din 26 februarie 2019 a fost aprobat Regulamentul de organizare și funcționare al Centrului integrat de pregătire pentru aplicarea legii al Ministerului Afacerilor Interne. Acesta stabilește misiunea, domeniile de competență, funcțiile și drepturile acestuia, precum și organizarea activității.

3. Prin Ordinul MAI nr.375 din 20 iunie 2019 a fost aprobat Programul de dezvoltare strategică al Centrului integrat de pregătire pentru aplicarea legii pentru perioada 2019 – 2021. Programul de Dezvoltare Strategică (în continuare PDS) este

documentul de bază al instituției, care asigură prioritizarea diverselor obiective, reflectate în numeroasele documente de politici, precum și identifică lacunele în capacități și instrumentele/metodele pe care le va utiliza Centrul în vederea atingerii obiectivelor sale. Totodată, PDS include și alte angajamente și obligațiuni specifice activității Centrului ce derivă din Acordurile internaționale semnate de Guvernul Republicii Moldova.

4. Prin Ordinul MAI nr.419 din 12 iulie 2019 a fost lansat procesul de instruire a primului curs de formare profesională inițială a subofițerilor de Poliție debutanți, în perioada 12.08-06.12.2019, în cadrul căruia au fost pregătiți primii 55 de subofițeri de poliție. La 6 decembrie 2019 a avut loc ceremonia absolvirii primului curs de formare profesională inițială realizat de CIPAL. De asemenea, în perioada aprilie – septembrie 2019, 16 angajați din cadrul subdiviziunilor MAI au participat la Cursul de Formare de formatori, organizat de către Centrul integrat de pregătire pentru aplicarea legii al MAI și desfășurat la Universitatea de Stat din Moldova, cu suportul financiar al PNUD și Ambasadei SUA în Moldova

5. Deși, la etapa actuală, nu există infrastructură proprie a Centrului, au fost demarate activitățile de instruire a angajaților Poliției în sedii oferite de către alte instituții din subordinea MAI. Astfel, de către CIPAL, pe parcursul anului curent au fost instruiți 434 angajați ai Poliției: 378 la instruirea continuă și 56 la pregătirea inițială.

6. Urmare recepționării proiectului de execuție și deviz pentru construcția Centrului, a fost obținută Autorizația de defrișare de la Agenția mediului și certificatul fitosanitar al obiectivului.

7. Recent, la 1 noiembrie a avut loc deschiderea ofertelor la procedura de licitație publică privind selectarea antreprenorului pentru construcția CIPAL. Din cauza că nu au fost întrunite condițiile, a fost luată decizia de anulare a procedurii și de anunțare a unei proceduri repetate. La finele anului a fost inițiată procedura repetată privind achiziționarea lucrărilor de construcție a obiectivului CIPAL nr.21015786 din data de 05.12.2019.

VII. Obiectivul A.2.1: Reducerea rețelilor tratamente

1. Reducerea rețelilor tratamente, abuzului și discriminării față de persoanele aflate în custodia Poliției, a constituit pe parcursul anului 2019 una din prioritățile Poliției, fiind menținut pe agenda de dezvoltare instituțională. Eforturile, în această perioadă, au fost focusate cu precădere pe îmbunătățirea condițiilor de detenție și transportare prin finalizarea procesului de asigurare cu autospeciale a unităților de poliție, îmbunătățirii condițiilor materiale de detenție, dezvoltării instrumentelor de management al cazurilor de detenție (*instrucțiuni, proceduri standard de operare*) și instruirii angajaților.

2. În perioada de referință, prin ordinul șefului IGP nr.126 din 29.03.2019, a fost aprobat *Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea Secției/Serviciului detenție și escortă ale subdiviziunilor teritoriale ale Inspectoratului General al Poliției,*

care stabilește misiunea, funcțiile, sarcinile de bază, drepturile, precum și modul de organizare și funcționare. În contextul aprobării Regulamentului-cadru în perioada de referință, au fost elaborate, avizate și aprobate fișele de post-tip ale angajaților Serviciului detenție și escortă ale subdiviziunilor teritoriale.

3. În contextul dezvoltării capacităților entităților create, prin ordinul șefului IGP nr.217 la 21.06.2019 a fost aprobată ”*Instrucțiunea de activitate a Secției/Serviciului detenție și escortă în timpul escortării și transportării persoanelor aflate în custodia Poliției*”. Acest document descrie cerințele pentru asigurarea securității în timpul escortării și transportării persoanelor aflate în custodia Poliției, paza, escorta și transportarea persoanelor private de libertate. Prezentele Instrucțiuni descriu modalitatea de intervenție a angajaților serviciilor detenție și escortă, realizate în timpul însoțirii la locul de destinație a persoanelor aflate/preluate în custodia Poliției.

4. Totodată, pentru gestionarea eficientă a proceselor legate de detenția persoanelor private de libertate, la 21.10.2019, prin ordinul șefului IGP nr.380 au fost aprobate ”*Instrucțiunile privind organizarea și funcționarea Izolatoarelor de detenție Preventivă* (în continuare IDP) din subordinea IGP precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora”. Prezenta instrucțiune stabilesc ansamblul regulilor ce se fac aplicabile față de persoanele private de libertate pe perioada aflării în custodia poliției, cum ar fi procedura de primire/eliberare din IDP, repartizarea persoanelor private de libertate în IDP, drepturile, obligațiile și interdicțiile acestora, alimentarea persoanelor, măsurile întreprinse în cazul refuzului de hrană, efectuarea accesului în IDP.

5. În baza relațiilor de parteneriat dintre Fundația Soros Moldova și IGP, în scopul dezvoltării și uniformizării practicilor de intervenție pe parcursul anului 2019 au fost elaborate 2 Proceduri standard de operare: a) procedura standard de operare privind mecanismul de asigurare a asistenței medicale persoanelor reținute și aflate în detenție provizorie (*ordinul IGP nr. 444 din 15.11.2019*) și b) procedura standard de operare privind asigurarea dreptului la interpret sau traducător în timpul reținerii, pazei, escortării și transportării persoanelor reținute/deținute (*ordinal MAI nr. nr.797 din 10.12.2019*).

6. Urmare procesului de evaluare a locurilor de detenție din cadrul Poliției, precum și angajamentelor asumate în cadrul programului de suport bugetar pentru reforma Poliției, de modernizare a minim 15 IDP ale Poliției, pe parcursul anului 2018 au fost selectate 15 locuri fezabile pentru instituirea Izolatoarelor de detenție preventivă regionale (*Chișinău, Bălți, Edineț, Rîșcani, Soroca, Ungheni, Sîngerei, Orhei, Hîncești, Criuleni, Anenii Noi, Cimișlia, Căușeni, Comrat și Cahul*).

7. În contextul optimizării proceselor și sporirii profesionalismului angajaților poliției ce relaționează cu persoanele private de libertate sub aspectul asigurării pazei, securității, escortării, transportării acestora, dar și asigurării garanțiilor de care beneficiază aceste persoane, în baza analizei ex-ante realizate în anii precedenți, pe parcursul anului 2019 a fost relansată activitatea a 10 IDP ce activează conform principiului regional (*Edineț, Rîșcani, Sîngerei, Orhei, Ungheni, Hîncești, Chișinău, Căușeni, Cimișlia și Cahul*). Evenimentele de lansare au fost reflectate pe larg în sursele mass-media.

Aceste IDP sunt complet operaționale și activează conform principiului regional, acestora fiind arondate de la 2 la 5 unități ale Poliției.

Astfel, dacă potrivit Matricei de politici privind implementarea programului de suport bugetar, este planificată instituirea a minim 15 Izolatoare de detenție provizorie, pentru finalizarea procesului de creare a IDP regionale, mai sunt necesare modernizarea condițiilor de detenție în minim alte 5 locații.

În acest sens, la finele anului 2019, la 2 IDP (*Anenii Noi și Criuleni*) lucrările de reconstrucție erau finalizate în proporție de 95%, iar la celelalte 3 obiecte (*IDP Bălți, Soroca și Comrat*) lucrările erau finalizate în proporție de 45-50%, acestea urmând a fi finalizate și date în exploatare în trimestrul III 2020.

Investițiile realizate la aceste obiective: redimensionarea spațiilor de cazare, instalarea sistemelor de monitorizare video, comunicare internă cu celula (*de tip interfon*), radioficare, securitate anti incendiară, protecție valori umane etc., reprezintă ansamblul de produse dedicate ce permit gestionarea eficientă a cazurilor de detenție, asigurarea principalelor garanții persoanelor private de libertate și, totodată, instrumente de sprijin pentru intervenția polițistului.

La fel, în cazul IDP reconstruite și aflate în reconstrucție, cel puțin o cameră de cazare a fost prevăzută cu ușă din sticlă transparentă, pentru persoane care suferă de claustrofobie - teama de a fi închis într-o cameră sau într-un spațiu mic fără a avea vreo posibilitate de a scăpa de acolo.

Toate IDP renovate au fost dotate cu sisteme de iluminare în celule care să le asigure necesarul stabilit de normele sanitare naționale. La fel, în blocurile sanitare instalate în celule, sunt în construcție antivandal.

În unele spații destinate deținerii persoanelor sunt prevăzute elementele de orientare în spațiu (N/S/W/E), prin care să fie asigurată exercitarea dreptului la libertatea de manifestare a convingerilor sau a credinței religioase.

Toate obiectele reconstruite au fost asigurate cu mobilier și inventar conform necesităților instituționale și proporțional locurilor de cazare existente (*mese, scaune, saltele, păături, lenjerie de pat (cearșaf), căni, farfurii, linguri, ceainic electric, cuptor cu microundă, etc.*).

Odată cu operaționalizarea completă a IDP enunțate mai sus, or, pe perioada efectuării lucrărilor de reconstrucție la obiective, a fost sistată integral activitatea a 26 IDP.

8. În contextul proceselor de modernizare capitală al IP Telenești, la 28.05.2019, de către grupul de lucru pentru achiziții a fost acceptată solicitarea de alocare a mijloacelor financiare necesare pentru modernizarea și amenajarea, conform normelor minime existente, a 7 încăperi din cele 100 prevăzute de Matricea de politici: camere de prezentare spre recunoaștere, întrevedere cu apărătorul, camere de audiere, celule de tranzit.

9. Începând cu anul 2017, s-a reușit achiziționarea și reutilizarea, conform normelor aprobate, a 25 unități de transport pentru transportarea deținuților.

Aceste autospeciale au fost transmise unităților teritoriale ale poliției în cadrul a 2 evenimente festive din 12.02.2018 și 15.01.2019.

Autospecialele sunt dotate cu sisteme moderne de monitorizare video, climatizare, ventilare, iluminare artificială adaptate la suprafața boxelor, centuri de siguranță, etc, pentru a asigura respectarea garanțiilor persoanelor private de libertate în procesul transportării acestora.

Prin reînnoirea parcului de autospeciale, au fost îmbunătățite substanțial condițiile de transportare a deținuților, cu asigurarea securității și siguranței acestora, cât și îmbunătățite condițiile de muncă pentru polițiștii implicați în misiuni de escortare. În prezent parcul auto destinat pentru transportarea deținuților a fost reînnoit în proporție de 65% și permite, în mare parte, garantarea drepturilor persoanelor private de libertate pe perioada transportării lor.

10. În contextul implementării platformei GPS monitoring al MAI, destinat exclusiv flotei auto a subdiviziunilor MAI, au fost instalate echipamente de monitorizare, GPS Tracker, la toate autospecialele poliției. Soluția existentă permite monitorizarea de către dispeceri, în regim real, a locului aflării și direcției de deplasare a autospecialelor.

11. Totodată, pentru garantarea unui nivel înalt de securitate, precum și prevenirii cazurilor de introducere clandestină a obiectelor interzise, atât în IDP cât și în autospecialele Poliției, angajații implicați în aceste misiuni din cadrul unităților teritoriale au fost dotați cu 47 detectoare de metal portabile, de înaltă performanță.

12. Pe parcursul anului 2019 au fost realizate 6 sesiuni de instruire dedicate pentru angajații serviciilor detenție și escortă, la care au participat 104 salariați. Astfel, în total, în anilor 2017 – 2019, cu suportul partenerilor de dezvoltare IDOM, Fundației SOROS-Moldova, Proiectului de asistență tehnică, au fost instruite 446 persoane ce exercită misiuni de pază și escortă, în raport cu numărul stabilit în matrice de 250 de participanți.

VIII. Obiectivul A. 3.1 Combaterea criminalității organizate

1. A fost perfectat raportul de progres privind realizarea în anul 2019 a Planului de acțiuni cu privire consolidarea capacităților Poliției de a lupta împotriva criminalității organizate și celei transfrontaliere, pentru anii 2017-2020, aprobat prin ordinul MAI nr. 219 din 19.07.2017, care a fost expediat în adresa MAI. Totodată, varianta română a documentului, a fost făcută publică pe pagina web oficială a Poliției (http://www.politia.md/sites/default/files/raport_de_progres_crima_organizata_2019_ro.pdf).

2. Raportul consolidat al MAI privind evaluarea unităților regionale de investigații a fost elaborat și plasat pe pagina web a Poliției http://politia.md/sites/default/files/raport_de_evaluare_uri_2019.pdf.

3. Situația infracțională pe țară, dar și eforturile Poliției de a lupta împotriva criminalității organizate, pot fi desprinse din Raportul de activitate al Poliției pentru anul 2019, http://politia.md/sites/default/files/raport_activitatea_politiei_12_luni_2019.pdf.

4. În baza deciziei nr.2/11(38/11)-XXV din 22 martie 2019, de către autoritatea publică locală au fost transmise în comodat încăperile din sediul amplasat pe adresa str. Ioan Vodă cel Cumplit, nr. 79 mun. Cahul, pentru plasarea Unității regionale de

investigații ”Sud” a INI. Ulterior, la 03.05.2019 a fost întocmit actul de primire-predare a încăperilor. În același context este de remarcat că pentru acomodarea condițiilor de muncă, au fost alocate resurse financiare DP mun. Chișinău și DP UTA Găgăuzia.

5. La finele anului 2019 au demarat lucrările de modernizare a sediilor identificate pentru unitățile regionale de investigații Nord (Bălți – preluat de la Procuratura generală) și Sud (Cahul – preluat de la APL), lucrările urmând a fi finalizate către finele semestrului I 2020.

6. În scopul contractării serviciilor de elaborare a Sistemului informațional automatizat ”Registrul de stat al armelor”, la faza preparatorie a fost elaborat caietul de sarcini în baza căruia, la începutul anului 2019 a fost lansată procedura de achiziție. La 14.08.2019 de către Inspectoratul General al Poliției a fost semnat contractul de achiziție a serviciilor cu operatorul economic „Alfasoft” SRL <https://achizitii.md/ro/public/tender/21005557/lot/10955772/>. Termenul de executare a contractului este 8 luni. La finele anului 2019, de către grupul de lucru instituit a fost avizată pozitiv Sarcina tehnică a softului *Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al armelor”*, livrabil pentru faza I de implementare a proiectului conform contractului. Acesta urmează a fi finalizat și lansat în pilotare către finele semestrului I al anului 2020.

7. La data de 09.04.2019, prin Ordinul Procurorului General nr. 18/11, a fost aprobat și remis spre organizarea executării Instrucțiunea metodologică „Ghid privind efectuarea investigațiilor financiare paralele”, de care Secția prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului nemijlocit se ghidează în activitatea sa.

8. În contextul planificării extinderii domeniilor de acreditare la nivelul Centrului tehnico-criminalistic și expertize judiciare (examinarea de portret, examinarea drogurilor prin metoda GS/MS), volumul major al activităților privind tranziția la noua versiune a standardului ISO 17025:2018, în baza solicitării CTCEJ, de către MOLDAC a fost acceptată efectuarea evaluării pentru perioada decembrie 2019-ianuarie 2020 (scrisoare nr. 24/477-DEI12 din 08.08.2019). Pentru extinderea domeniilor de acreditare au fost realizate toate acțiunile preconizate în planurile de validare a metodelor.

9. Subdiviziunile tehnico – criminalistice din teritoriu au fost dotate cu 30 autolaboratoare criminalistice mobile – criteriu de performanță pentru 2019 îndeplinit 100%. Fiecare autolaborator criminalistic a fost dotat cu trusă criminalistică, mijloace de protecție și alte accesorii necesare pentru cercetarea la fața locului.

10. Suplimentar, în scopul consolidării capacităților de colectarea a probelor de la fața locului, subdiviziunile tehnico – criminalistice din teritoriu au fost dotate cu truse criminalistice pentru ridicarea urmelor de încălțăminte cu electricitatea statică, trusă de recoltare și ambalare urme biologice, trusă pentru marcare, lanternă LED cu acumulator, reflector portabil LED. Acest lucru a fost unul necesar, în contextul asigurării autolaboratoare criminalistice mobile, transmise unităților de poliție la finele

anului 2018, cu cele necesare. Acest lucru vine să sporească semnificativ capacitățile Poliției de *cercetare la fața locului, colectare a probelor și, implicit, de descoperire mai rapidă a infracțiunilor* la nivelul întregii țări.

11. În contextul procesului de reorganizare a demarat la nivelul IGP urmare aprobării HG nr. 547 din 12 noiembrie 2019 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției, a fost elaborată și consultată noua organigramă a Inspectoratului național de investigații, a unităților regionale de investigații, precum și structurilor de investigații de la nivelul Inspectoratelor de poliție.

12. În contextul dezvoltării segmentului de analiza informațiilor, au fost realizate 125 de rapoarte de analiză operațională întocmite pe cauze penale gestionate de angajații INI, DGUP, Procuratură și 70 rapoarte de analiză tactică: analiza stării criminalității pe anul 2019, analiza infracțiunilor comise de minori, analiza cu privire la infracționalitatea însoțită de violență, evaluarea calității datelor introduse în BCD a STI, accidente rutiere.

13. În perioada de referință, au fost instruiți: 208 angajați

- de către formatorii Poliției, au fost organizate și desfășurate 6 cursuri de instruire a ofițerilor de investigații, în cadrul cărora au fost instruiți 117 angajați pe domeniul activității speciale de investigații;

- în cadrul desfășurării cursurilor de perfecționare/specializare/recalificare ale angajaților subdiviziunilor MAI în cadrul Academiei „Stefan cel Mare” în anul de studii 2019, au fost organizate 4 sesiuni de formare a specialiștilor din domeniul investigații infracțiuni și organul de urmărire penală, la care au participat 90 persoane din cadrul subdiviziunilor Poliției;

- în cadrul seminarului de instruire „Combaterea criminalității organizate internațională” desfășurat la Centrul European pentru studii G. Marshall, a fost instruit un angajat al subdiviziunii de specialitate.

IX. Obiectivul A. 4.1 Activitatea polițienească comunitară

1. A fost perfectat raportul de realizare în anul 2019 a prevederilor Planului de acțiuni pe anii 2018-2020 privind activitatea polițienească comunitară, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.100 din 30 ianuarie 2018 (pe 23 file), care a fost transmis către Cancelaria de Stat prin scrisoarea nr. P/II-16 din 04 februarie 2020. Totodată, raportul de progres, a fost plasat pe pagina web oficială a Poliției http://politia.md/sites/default/files/raport_de_progres_politia_comunitara_2019_r_o.pdf

2. A fost aprobat Curriculum în domeniul activității polițienești comunitare (ord. IGP nr.289 din 17.08.2019). Pe parcursul anului 2019 au fost instruiți în domeniul activității polițienești comunitare:

- Academia MAI „Ștefan cel Mare” – 29 polițiști.

- în cadrul Proiectului Poliției suedeze: 8 formatori naționali; 99 de manageri din Inspectoratele de poliție; 93 angajați ai sectoarelor de poliție

- de formatorii naționali Conform curriculumului „Activitatea polițienească comunitară ” - 240 de angajați din cadrul sectoarelor de poliție.

3. Activitatea de promovare publică a activității polițienești comunitare a demarat cu o testare în anul 2018 prin DIGP nr.P-II/105/2018 de către toate 42 de inspectorate, acoperind grupul țintă de 2770 de cetățeni. Prin ordinul IGP nr.326 din 06.09.2019 privind promovare publică a activității polițienești comunitare, Inspectoratelor de Poliție teritoriale le-a fost stabilită sarcina realizării acțiunilor Campaniei de informare.

4. Conform informației din rapoartele prezentate de cele 42 de subdiviziuni teritoriale ale Poliției, activitățile de informare au vizat 754 localități, în care au avut loc 342 evenimente de vizionare a filmului documentar despre activitatea polițienească comunitară, cu participarea a 12237 cetățeni, au avut loc 933 de întruniri cu cetățenii la care au participat 22491 cetățeni fiind familiarizați cu activitatea polițienească comunitară. Au fost organizate 174 evenimente „La o cafea cu un Polițist” cu tematica activitatea polițienească comunitară, cu participarea a 4612 cetățeni.

5. Conducătorii și angajații subdiviziunilor teritoriale ale Poliției în perioada de raport, au ieșit cu mesaje despre activitatea polițienească comunitară în sursele mass-media locale, acolo unde acestea există, fiind reprezentați în cadrul a 27 de emisiuni publice. Prin intermediul paginilor oficiale ale subdiviziunilor teritoriale ale Poliției din rețelele de socializare au fost publicate 129 de comunicate despre activitatea polițienească comunitară.

6. Pentru atingerea obiectivului de îmbunătățire a infrastructurii sectoarelor de poliție de la începutul anului 2019 în adresa Serviciului de Achiziții și Logistică a fost înaintată propunerea de a iniția procedurile de reparație la 23 sectoare de poliție. Au fost perfectate 25 caiete de sarcini și remise în adresa SAL a IGP pentru inițierea procedurilor de licitație.

7. În anul 2019 de către Inspectoratele de Poliție au fost contractate 6 servicii de proiectare pentru reparația sectoarelor de poliție. În total sunt proiectate 63 sectoare de poliție (restant 27 sedii pentru atingerea indicatorului din matrice). De la începutul anului s-au aflat în reparații 14 sectoare de poliție. La 12 sectoare de poliție a fost efectuată deschiderea oficială, la 5 urmează a fi efectuată amenajarea și asigurarea funcționalității.

X. Obiectivul A.4.2. Asigurarea unui sistem de comunicații fiabil și eficient pentru scopuri operaționale în cadrul Poliției

1. Pentru construcția rețelei de comunicații, a fost atribuit contractul de aprovizionare pentru achiziționarea, instalarea și întreținerea rețelei de comunicații securizate de voce și de date, în valoare este de 6 929 226,91 Euro fără TVA.

2. În baza calendarului aprobat de construcție a rețelei de comunicații, pentru anul 2019 au fost realizate 22 expertize tehnice a turnurilor de comunicații a operatorilor de telecomunicații. Având la bază concluziile expertizelor tehnice, de către STI au fost încheiate contracte de arendă a spațiilor tehnologice cu companiile ÎS Radiocomunicații, Moldcell, Orange și Moldtelecom pentru toate locațiile în care au fost instalate echipamente TETRA, pentru anul 2020 urmând a fi încheiate acorduri adiționale cu operatorii naționali de telecomunicații pentru noile locații.

3. Totodată, pe parcursul anului 2019, în baza contractului semnat, au fost livrate 16 Stații de bază MTS1 cu tot setul de accesorii, 14 legături de radioreleu necesare pentru interconectarea celor 16 Stații de bază, instalate și configurate 2 Control Site-uri.

4. Pentru buna funcționalitate a sistemului a fost reorganizată amplasarea echipamentelor din dispeceratul TETRA, fiind instalate: Consola de dispecer, Consola NMT(Network Management Terminal), Consola AVL Gina, Consola DL (Discret Listning) și Consola Replay Station.

5. Pentru anul 2019, în baza acordului adițional la contractul de bază, s-a reușit livrarea, în mare parte, a echipamentului planificat a fi livrat pentru anul 2020. Astfel, dacă conform contractului, pentru anul 2019 era planificată livrarea echipamentelor necesare în sumă de 1,46 mln. Euro, către finele lunii decembrie 2019 s-a reușit livrarea echipamentului în sumă de 2,35 mln. Euro.

6. Către finele anului 2019, poate fi menționat că, s-a reușit realizarea construcției rețelei de comunicare TETRA în proporție de 75%, din contractul semnat cu compania MOTOROLA. Acest lucru impune speranța operaționalizării rețelei de comunicații înaintea termenelor stabiliți, fapt ce va avea un impact pozitiv la implementarea, la nivel de țară a serviciilor de urgență 112, în aspect de reducere a timpului de reacție.

7. Astfel, la etapa actuală, acoperirea la nivel național cu semnal TETRA constituie 60-65% la nivel de terminal portabil și 75% la nivel de terminal mobil.

XI. Obiectivul A.4.3 Consolidarea capacităților de reacție rapidă a Poliției

1. Raportul privind implementarea Planului de acțiuni pe parcursul anului 2019, este este făcut public pe pagina web oficială a Poliției ([http://www.politia.md/sites/default/files/raport de progres reactie rapida 2019 ro.pdf](http://www.politia.md/sites/default/files/raport%20de%20progres%20reactie%20rapida%202019%20ro.pdf)).

2. Pe parcursul anului 2019 au fost instruiți 56% din dispecerii Poliției privind utilizarea SIA 112.

3. La fel, în perioada de referință au fost optimizate Serviciile de gardă ale Secțiilor coordonare operațională din cadrul inspectoratelor de poliție, ca rezultat

fiind transmise 60 de funcții pentru consolidarea serviciilor de patrulare la nivel teritorial.

4. Prin Ordinul IGP nr. 454 din 25.11.2019 a fost aprobat Regulamentul-tip privind organizarea și funcționarea Serviciilor de gardă din cadrul subdiviziunilor Poliției, prin care au fost stabilite misiunea, domeniile de competență, funcțiile și drepturile Serviciului, precum și organizarea activității acestuia.

5. A fost elaborat ordinul IGP nr. 483 din 11.12.2019 privind intervenția primară a Poliției la sesizări și informații cu privire la infracțiuni.

6. Prin Ordinul IGP nr. 500 din 24.12.2019 a fost aprobată Procedura operațională standard privind acțiunile efectivului Serviciului de gardă în cazul parvenirii informațiilor despre infracțiuni și contravenții. Această instrucțiune vine să descrie modul de preluare evidență și înregistrare a sesizărilor, precum și rolul subiecților în cadrul acestui proces. Scopul acestei proceduri este de a standardiza modul de intervenție al angajatului din cadrul serviciului de gardă în procesul prelucrării datelor și informațiilor despre infracțiuni și contravenții;

7. Termenul mediu de reacție la apelurile de urgență la nivel național este de 35 min.

8. Pentru asigurarea unei coordonări eficiente a forțelor polițienești implicate în diferite misiuni polițienești, a fost elaborată documentația de proiect și contractate lucrări pentru reconstrucția sediului destinat Centrului de Coordonare Misiuni al IGP. În conformitate cu calendarul de executare a lucrărilor, acestea au demarat în decembrie 2019, iar finisarea reconstrucției obiectivului este planificată pentru trimestrul IV 2020.

9. La fel, pentru asigurarea unei intervenții prompte a echipajelor mobile ale Poliției, au fost consolidate capacitățile de gestionare a resurselor prin conectarea parcului auto suplimentar cu 190 GPS Trackere. Astfel, către finele anului 2019, numărul unităților de transport conectate și monitorizate prin platforma GPS monitoring a MAI constituie peste 850 unități de transport. Pe baza acestor tehnologii, în cadrul intervențiilor de urgență, de către dispeceri va fi posibilă identificarea unităților de transport poziționate cel mai aproape de locul incidentului, iar pe cale de consecință diminuarea timpului de reacție.

10. Pentru sporirea capacității de reacție la apelurile de urgență și a mobilității echipelor în procesul documentării accidentelor rutiere, au fost achiziționate 6 unități de transport necesare serviciilor accidente rutiere din cadrul subdiviziunilor teritoriale.

XII. Obiectivul A.5.1 Prevenirea și combaterea comportamentului corupt

1. Raportul de progres privind implementarea Planului de acțiuni privind prevenirea și combaterea corupției în cadrul Inspectoratului General al Poliției pentru anul 2019, a fost plasat pe pagina web oficială a Poliției (http://www.politia.md/sites/default/files/raport_de_progres_anticoruptie_2019_r_o.pdf) și comunicat MAI (P-II/17 din 04.02.2020).

2. În această perioadă au fost lansate și desfășurate 2 Campanii de informare și sensibilizare și anume: „NU acceptăm corupția în Poliție” (<https://www.facebook.com/nucoruptieiiinpolitie>) și „Polițiști integri - cetățeni protejați”. În cadrul campaniei „NU acceptăm corupția în Poliție” a fost turnat un spot video care a fost difuzat prin intermediul surselor media, realizate diferite întrevederi cu angajații poliției și societatea, desemnate cele mai integre persoane care au denunțat actele de corupție.

3. Cu sprijinul Proiectului de asistență tehnică au fost organizate și desfășurate 56 sesiuni și cursuri de informare, la care au participat 3497 angajați din cadrul unităților Poliției;

4. Suplimentar, de către CIPAL au fost organizate cursuri de instruire continuă pentru 248 de angajați din cadrul subdiviziunilor IGP, efectiv cu funcție de execuție și conducere, cursul finalizând cu evaluarea participanților și acordarea certificatelor;

5. Potrivit Dispoziției IGP nr. 368 din 07 august 2019 „Cu privire la delegarea salariaților Poliției la cursurile de formare profesională inițială” în perioada 12-23.08.2019 și 26.08.2019-06.12.2019, personalul nou-angajat (56 subofițeri) au participat la cursul de instruire în domeniul eticii și integrității Poliției.

6. Urmare eforturilor instituționale și ale partenerilor depuse la acest compartiment, în perioada implementării Programului de suport bugetar se observă o creștere semnificativă a numărului cazurilor de denunțare, de către polițiști, a actelor de corupere din partea populației, de la 17 în 2016, până la 117 în anul 2019. Totodată, pentru aceiași perioadă, numărul cauzelor penale pornite în privința polițiștilor pentru luare de mită, este în descreștere, de la 197 în 2016 la 64 în 2019.

7. Întru finalizarea procesului de realizare a sondajului de opinie s-a întocmit raportul de cercetare privind interpretarea rezultatelor operării chestionarului anonim de evaluare a percepției corupției în domeniile de activitate a Poliției, înregistrat sub numărul 14/131 din 11.03.2019, cercetare inițiată în 2019 conform Dispoziției IGP nr. 34/14-8d din 07.09.2018 „Cu privire la efectuarea sondajului de opinie privind evaluarea percepției corupției pe domeniile de activitate ale poliției”, în baza căreia au fost supuși chestionării 718 angajați ai Poliției, din cadrul a 12 subdiviziuni ale IGP.

8. Recent, prin HG nr. 547 din 12.11.2019 privind organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției, au fost aprobate Structura IGP, Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea IGP, Lista subdiviziunilor teritoriale ale Poliției subordonate IGP și Organigrama IGP. Scopul promovării unui nou proiect a fost crearea unui cadru comprehensiv care să reglementeze, într-o formulă nouă, organizarea și funcționarea, structura și efectivul-limită al Inspectoratului General al Poliției, astfel ca acesta să fie accesibil și eficient, contribuind în ultimă instanță la realizarea conformă a misiunii și sarcinilor cu care este investit.

Prin acest act au fost create noi structuri la nivelul unității centrale de administrare și control al Poliției aflate în coordonarea șefului Poliției: Direcția

management strategic, Direcția managementul proiectelor, Direcția managementul documentelor, Direcția prevenirea corupției, Secția comunicare și protocol, Secția statistică și evidențe, precum și Direcția analiza informațiilor. Astfel, pentru Direcția prevenirea corupției au fost prevăzute 5 unități de personal.

9. În luna octombrie 2018, cu suportul UNDP, a fost realizat studiul de fezabilitate cu privire la utilizarea camerelor de corp (body cameras) pentru polițiști, care oferă mai multe alternative de implementare a acestui concept la nivelul Poliției, având la bază mai mulți factori determinanți.

În acest context, pe parcursul anului de referință a fost lansată procedura de licitație publică, iar la 09.12.2019, a fost semnat contractul de achiziționare a soluției la cheie a Sistemului Body cameras, fiind procurate 100 camere, pentru pilotare, 13 stații de andocare, elemente de fixare, softul de management, amplasate regional în 3 centre, 2 în mun. Chișinău (DP a mun. Chișinău și INP) și unul în mun. Bălți. Costul proiectului pilot constituie 2344800,00 lei, inclusiv TVA.

Acest proiect, după pilotare în unele structuri ale Poliției supuse riscului de corupție, urmează a fi extins și la nivelul altor subdiviziuni.

10. Pentru excluderea sau diminuarea riscurilor de corupție în activitatea Poliției au fost elaborate planurile de integritate în cadrul DGUP și demarat procesul evaluare a riscurilor de corupție la nivelul INI.

XIII. GESTIONAREA RESURSELOR FINANCIARE

1. Pe parcursul anului 2019, pentru realizarea criteriilor de performanță stabiliți, precum și realizării indicatorilor prevăzuți în Planurile dedicate, aprobate pe parcursul anilor 2017 – 2018, de către MF au fost alocate resurse financiare în mărime de 177.560.800,00 lei.

2. Din totalul resurselor alocate, 60 mln. Lei au fost alocate prin legea bugetului de stat pentru construcția CIPAL. Din cauza unor circumstanțe obiective ce au făcut imposibilă valorificarea acestor resurse, 58 mln. au fost restituite la bugetul de stat.

3. Astfel, din totalul resurselor financiare gestionate la nivelul IGP, în mărime de 117.560.800,00 lei, s-a reușit valorificarea a 116.171.839,57 sau 98,82%, din totalul resurselor financiare alocate.

4. Nu s-a reuși valorificarea a 1.388.960,43 lei:

a) 1.385.800,46 lei destinate expres prin legea bugetului de stat pentru construcția IDP Bălți, ca obiectiv de investiție capitală, din cauza demarării cu întârziere a lucrărilor după finalizarea procedurii de achiziție;

b) 3159,97 lei alte motive (2946,05 – diferența de curs valutar la data achitării serviciilor pentru echipamentul și serviciile TETRA; 213,92 rămase de la contractele semnate)

5. Analiza realizată la capitolul gestionării resurselor financiare în anul 2019 scoate în evidență următoarea situația:

ECO	Conținutul operației economice	Valoare (Lei)
311120	Reparații capitale	54.696.175,27
319210	Investiții capitale	2.014.199,54
314110	Procurare mașini și utilaje	46.371.659,55
315110	Procurare și reutilare mijloace de transport	2.785.488,00
315120		
222210	Servicii informaționale și de instalare și configurare echipamente TETRA	7.572.675,02
222990		
222400	Servicii de transport	128.328,42
222720	Deplasări de serviciu peste hotarele țării	197.137,09
222920	Servicii de protocol	21.765,00
316110	Procurarea mobilierului	1.284.412,68
336110	Procurare materiale de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	139.838,20
338110	Achiziționarea altor materiale	960.160,80
339110		
TOTAL		116.171.839,57

6. Toate resursele financiare au fost direcționate expres spre realizarea criteriilor de performanță prevăzuți în Matricea de politici.

7. Din totalul resurselor gestionate la nivelul IGP 111.877.543,06 Lei (96,3%) au fost valorificați de IGP, 1.054.200 (0,9%) de INP, iar restul de 3.240.096,51 (2,8%) Lei de subdiviziunile teritoriale ale Poliției.

8. Analiza efectuată la capitolul gestionării resurselor financiare pe obiective în parte denotă următoarea situație:

TETRA	47.120.702,83
POLIȚIA COMUNITARĂ	33.500.434,17
RELE TRATAMENETE	26.858.978,10
REAȚIE RAPIDĂ	2.913.816,42
CRIMĂ ORGANIZATĂ	2.786.612,76
ANTICORUPȚIE	2.518.146,00
MANAGEMENTUL RESURSELOR UMANE	311.537,09
MANAGEMENTUL PROGRAMULUI	161.603,20

XIV. IMPACT

1. Încrederea populației:

a) Urmare eforturilor coordonate de implementare a activităților stabilite în Strategia de dezvoltare a poliției, sporirii prezenței și implicării poliției în sprijinul cetățeanului, începând cu luna noiembrie 2017, potrivit Barometrului de opinie publică, realizat de Institutul de politici publice, asistăm la un proces continuu de creștere a nivelului de încredere a populației în Poliție.

Astfel, dacă în noiembrie 2017, în Poliție constituia 29%, potrivit Barometrului de opinie publică din decembrie 2019, încrederea în populației în instituția Poliției a atins 39,5%, Instituția menținându-se în topul celor 6 instituții cu cea mai mare încredere, fiind precedată de Biserică (73%); Primărie (57%); mass-media (50%); armată (43%) și instituția președinției (42%). Populația își manifestă tot mai mult încrederea față de Poliție, ceea ce constituie un factor îmbucurător și o confirmare tacită că eforturile instituției și calea aleasă de dezvoltare este una corectă, orientată spre cetățean.

Pe de altă parte, abordarea instituțiilor internaționale care cercetează opinia publică (IRI – International Republican Institute) plasează nivelul de încredere al populației față de autoritatea polițienească cu un trend ascendent de la 31% în anul 2016, până la 54% la finele anului 2019.

Totodată și sondajul de opinie realizate de către Centrul de Investigații Sociologice și Marketing CBS-AXA la comanda IGP prezentat în 2018, denotă un nivel major de încredere a populație în Poliție, în special la nivel local, fiind estimată la 58,8% de populația la general și la 69,9% în rândul tineretului.

Sustenabilitatea celor expuse derivă și din datele studiului „Percepții asupra drepturilor omului în Republica Moldova”, prezentat la 10.12.2018, de Ziua Internațională a Drepturilor Omului, realizat pentru Oficiul Avocatului Poporului. Astfel, în cazul drepturilor persoanelor, Poliția constituie instituția lider la care populația preferă să apeleze. În raport cu anul 2016, preferințele cetățenilor în această situație au crescut de la 36,8% la 42,3% .

2. Fenomenul infracțional

Fenomenul infracțional a înregistrat, la fel, o descreștere continuă din anul 2017. Astfel, dacă la finele anului 2017 au fost înregistrate 32322 infracțiuni, atunci la finele anului 2019 au fost înregistrate 29664 infracțiuni, cu 2658 infracțiuni mai puține comparativ cu anul 2017 sau o diminuare cu 8,22%. Acest lucru se datorează implementării managementului bazat pe analiza informațiilor (ILP), implementării unor elemente ale activității polițienești comunitare, asigurării echipelor de investigații cu automobile de serviciu, tehnică specială, produse software analitice, creării unităților regionale de investigații, implementării conceptului de reacționare rapidă la apelurile de urgență, precum și dezvoltării capacităților profesionale ale angajaților.

3. Impactul instituțional

1) A crescut semnificativ numărul femeilor ce activează în Poliție. Astfel dacă la finele anului 2016 ponderea femeilor în Poliție constituia circa 15%, la finele anului 2019 ponderea femeilor polițiste în Poliție a constituit 19,20%. Acest lucru este determinat de implementarea politicilor

2) Parcul auto al Poliției, începând cu anul 2017, a fost reînnoit în proporție de 30%. Acest lucru permite să asigurăm un grad mai înalt de mobilitate și de siguranță în trafic.

3) Au fost automatizate procesele de evidență a flotei auto a Poliției prin implementarea conceptului de GPS monitoring propriu al MAI, precum și demarat procesul de dezvoltare a sistemului informațional de evidență a armelor și posesorilor de arme. Automatizarea proceselor, pe termen mediu și lung, determină focusarea angajatului Poliției doar pe îndeplinirea calitativă a misiunilor pe care le exercită.

4) A fost îmbunătățită semnificativ infrastructura obiectivelor Poliției prin efectuarea lucrărilor de reconstrucție a acestora (*sectoare de poliție, Izolatoare de detenție provizorie; Unități regionale de investigație*), fiind totodată create condiții de muncă adecvate pentru angajații Poliției, cât și de acces la serviciile de calitate prestate populației.

5) A fost sporită capacitatea Poliției de asigurare a garanțiilor persoanelor în cadrul procesului penal și/sau contravențional prin crearea încăperilor de audiere și întrevedere în condiții confidențiale cu apărătorul în Izolatoarele de detenție provizorie renovate, cât și a încăperilor similare în cadrul altor unități ale poliției.

6) S-a reușit atingerea indicatorului propus de asigurare, cu cel puțin o unitate de transport, fiecare Sector de poliție dina țară. În acest context, fiecare sector din cele 173 existente la nivel național, dețin și utilizează în interes de serviciu câte un automobil Dacia Logan. Acest lucru a fost posibil prin valorificarea potențialului pe VLAP și a resurselor financiare pentru reforma poliției.

7) A crescut nivelul de responsabilitate și integritate manifestată prin creșterea numărului cazurilor de corupere denunțate, și descreștere cazurilor de corupere cu implicarea polițiștilor. Totuși, potrivit datelor CNA prezentate pentru anul 2019, MAI a fost poziționat pe primul loc, în topul celor mai corupte instituții, cu 56 cauze penale cu participarea a 45 polițiști.

XV. RISCURI

1) Urmare riscurilor identificate și comunicate Ministerului Finanțelor – autoritate responsabilă în comunicarea cu Comisia Europeană, în cadrul ședinței organizate la MF în ziua de 02.09.2019, la care au participat și reprezentanții Delegației UE în R. Moldova, s-a convenit asupra inițierii procesului de amendare a Matricei de politici pe componenta A.1.3 "*Îmbunătățirea capacităților de pregătire inițială și continuă*" și A.4.1 "*Implementarea activității polițienesci comunitare*" prin

extinderea termenelor de implementare pentru anul 2021, precum și asupra faptului identificării și includerii în Cadrul bugetar pe termen mediu (CBTM) pentru anii 2020 – 2022, a deficitului de resurse bugetare necesare pentru reconstrucția sectoarelor de poliție, pentru a ajunge la nr. de 90, stabilit în Matrice.

În cadrul ședinței Comitetului director cu privire la implementarea suportului bugetar din 31.10.2019, s-a constatat lipsa evoluțiilor pozitive la acest compartiment. Lipsa unei poziții clare a autorităților la acest compartiment, atrage după sine riscul unei planificări coerente în realizarea obiectivului, aceasta fiind legată de bugetarea resurselor financiare necesare pentru anul 2021 și de identificarea a obiectivelor fezabile pentru proiectare și reconstrucție, pentru a ajunge la nr. 90 sectoare de poliție modernizate.

2) Restanțele semnificative, semnalate și în Raportul alternativ de monitorizare a reformei Poliției, elaborat de Asociația Promo-Lex, sunt legate de aspectele de reorganizare instituțională. Având în vedere că aceste angajamente rămase restante reprezintă parte a Strategiei, care, de altfel constituie criteriu de evaluare pentru debursarea resurselor financiare, necesită a fi finalizate până la anunțarea noii misiuni de evaluare a suportului.

3) În conformitate cu prevederile Matricei de politici, obiectivul A.3.1, pentru anul 2019 în calitate de criteriu de performanță este prevăzută renovarea și operaționalizarea completă a 5 sedii ale unităților regionale de investigații.

La etapa actuală doar 2 dintr-acestea sunt renovate și operaționale (*DP Chișinău și DP UTA Găgăuzia*).

În anul 2018 s-a reușit identificarea locațiilor pentru celelalte 3 unități regionale de investigații. În anul 2019 s-a reușit elaborarea a documentației de proiect și deviz, precum și contractarea lucrărilor de modernizarea acestora.

Riscul sesizat la această etapă este neîncadrarea în termenii stabiliți, până la finele anului, cu finalizarea lucrărilor de renovare a acestor obiective. Aceasta se datorează proceselor tehnologice specifice lucrărilor în construcții, precum și constrângerilor de ordin financiar.

4) La 28.02.2017 a fost aprobată Viziunea strategică privind inversarea piramidei posturilor în cadrul Ministerului Afacerilor Interne care prevede, inclusiv, reducerea numărului funcțiilor de ofițeri (-675 anual) și creșterea celui de subofițeri (+675 anual). Diminuarea numărului funcțiilor de ofițeri urmează a fi realizată, pe măsura vacantării posturilor, prin transformarea acestora în funcții de subofițeri.

Conform anexei nr. 6 al Legii nr. 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, salariul de bază, cel mai mic pentru funcția de execuție (subofițer) din cadrul unităților de poliție desconcentrate, constituie 4070 lei, fără a lua în calcul vechimea în muncă, gradul special și alte sporuri, iar salariul net al acestei categorii constituie 5391 lei.

Acest lucru constituie, pe termen mediu și lung, un risk de punere în aplicare a viziunii de inversare a piramidei posturilor, precum și de implementare a viziunilor de reorganizare instituțională.

Deși, la începutul anului curent au fost operate modificări la Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul MAI prin completarea acesteia cu un nou articol 12¹ "Accederea în funcție în legătură cu schimbarea categoriei postului", a fost soluționată doar o parte a problemei.

Din cauza proceselor lente la acest compartiment, a fost redus semnificativ cuantumul de debursare a resurselor financiare alocate R. Moldova la începutul lunii noiembrie curent.;

5) O problemă existentă de mai mult timp, care constituie un risc major în realizarea criteriilor de performanță pentru 2020, este instituirea echipe de reacționare, de la 2 la 5 la nivelul fiecărei unități teritoriale ale poliției și a câte 7 echipe de reacționare minim, în fiecare sector din mun. Chișinău.

Dacă aspectul achiziționării autospecialelor nu reprezintă o problemă, atunci partea de resurse umane constituie problema cheie. Aceasta este legată conceptual de procesul de creare a Inspectoratului național de securitate publică (INSP) și de descentralizare a serviciului de patrulare către unitățile teritoriale ale Poliției, cu transmiterea unităților de personal, conform calculului realizat. La acest subiect urmează a se reveni în 2020.

6) Realizarea și monitorizarea implementării Strategiei de dezvoltare a Poliției, precum și a documentelor de planificare, aprobate în perioada anilor 2017 – 2018, presupune implicarea mai multor actori din cadrul diferitor structuri ale MAI și Poliției, în special.

În acest sens, pentru administrarea eficientă a acestor riscuri, se propune reluarea activității Consiliului de coordonare al reformei Poliției (La nivel de MAI).

7) La finele anului 2018, de către Parlamentul Republicii Moldova a fost adoptată Legea nr. 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.

Deși în art. 20 al Legii menționate este prevăzută acordarea unui supliment pentru participare în proiecte de dezvoltare, la aprobarea Hotărârii de Guvern nr. 1231 din 12.12.2018 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, acest lucru nu a fost reglementat, deși reieșind din prevederile al (2) art. 20 Guvernul avea obligația de descriere a condițiilor de acordare a suplimentului, mărimii concrete a acestora și categoriilor de personal care pot beneficia de acest supliment.

Acest lucru reprezintă, la etapa actuală, un factor demotivant și constituie un criteriu ce diminuează participarea în implementarea proiectelor a funcționarilor poliției și totodată un risc în asigurarea realizării finalităților propuse.

Pentru administrarea eficientă a riscului, este necesară elaborarea mecanismului privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 270 din 23.11.2018

8) Pe parcursul anului 2019 a fost înregistrat un flux mare de personal la pozițiile de conducere în cadrul MAI și IGP. Menținerea în continuare a acestui flux de personal la pozițiile de conducere reprezintă, pe termen mediu, un risc major al realizării activităților planificate conform calendarului convenit.

XVI. PRIORITĂȚI PENTRU ANUL 2020

Cât privește prioritățile pentru anul 2020, acestea sunt următoarele:

1. Implementarea Matricei de Politici conform criteriilor de performanță și calendarului stabilit;
2. Valorificarea în totalitate a resurselor financiare alocate în scopul implementării suportului bugetar
3. Realizarea în totalitate și fără careva abateri, a activităților și indicatorilor stabiliți în Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei și dezvoltare a Poliției și Planurilor dedicate aprobate în perioada anilor 2017 – 2018.
4. Asigurarea continuității proceselor inițiate în anul 2018-2019;
5. Sporirea numărului, calității și eficienței evenimentelor de vizibilitate;
6. Valorificarea potențialului Proiectelor de asistență contractate de Delegație în cadrul Programului de suport bugetar pentru reforma Poliției (Proiectul de asistență tehnică; Proiectul Twining);
7. Informarea societății despre realizările și procesele desfășurate.

XVII. CONCLUZII

În concluzie, considerăm că astăzi Poliția națională deține capacitățile necesare, în vederea realizării Matricei de Politici, cât și implementării Strategiei de dezvoltare a Poliției, urmând să asigurăm continuitate a tuturor proceselor demarate.